

U Osijeku počesto raspravljana ili bar načinjana tema »Prijenos sjedišta Đakovačke i Srijemske biskupije iz Đakova u Osijek« (159–164) naslov je rada Marina Srakića. Autor se ne upušta u šire ocjene problema, donosi osnovna pitanja, podatke i odgovore važne za stvaranje što jasnije slike o problematici o kojoj govori.

Antun Jarm u radu »Đakovačka katedrala požar i obnova 1933–1937« (165–181), govori o velikom požaru koji je 1933. godine zahvatio Đakovačku katedralu. Autor donosi kronologiju i opis događaja, opisuje štetu koja je tom prilikom nastala, govori o uzrocima požara kao i o obnovi do 1937. godine.

Slijedi razgovor »Vjeronauk ponovno u školi« (182–192) Pere Aračića s sveučilišnim profesorom dr. Edgarom Josefom Korherrom, poznatim i iskazanim austrijskim katehetom (prijevod s njemačkog: Z. Pažin). I na kraju prikazi. Pero Aračić piše o knjizi Edgara Josefa Korherra »Beten Lehren – Beten Lernen. Grundkurs der Gebetspädagogik mit Übungsvorschlägen«, Styria Verlag, Graz, 1991. (193–196), a Zvonko Pažin o knjizi Ruperta Bergera »Mali liturgijski leksikon«, Kršćanska Sadašnjost, Zagreb 1993. U prijevodu A. Jarma (196–197).

Većina radova objavljenih u prvom broju *Diacovensiae* ima i sažetak na njemačkom i talijanskom. Bilo bi uputno da ubuduće svi radovi sadrže i sažetak na nekom od stranih jezika, i da se poradi na ujednačavanju pisanja bilježaka u radovima, što naravno prvom broju đakovačkih teoloških priloga ne umanjuje vrijednost i zanimljivost.

Vladimir Geiger

FRA JOSIP VISKOVIĆ, Sjećanja s robije, Teovizija, Zagreb, 1994., 103 str.

S promjenama nastalim uvođenjem demokracije naša je javnost mogla steći jasniju sliku o vremenu krute represije koja je pogodila hrvatsko društvo nakon 1945. godine. Autobiografsko djelo fra Josipa Viskovića (rođenog 1915. godine), župnika franjevačkog samostana Marije Lurdske u Zagrebu, podsjeća upravo na to doba kada je svedomirajuća komunistička partija nametnula sustav nepravde i obračuna u kojemu su nastradale brojne nevine žrtve. »Sjećanja s robije« realistično opisuju iskustvo trpljenja samo zbog jer se pojedinac kao crkveno lice nije uklapao u novi totalitarni poredak. U ovom konkretnom slučaju, fra Josip Visković je 1947. ocijenjen »neprijateljem« Federativne Narodne Republike Jugoslavije i osuđen na petnaest godina teške robije. Sadržaj knjige kronološki prati razvoj autorova života u rasponu od hapšenja 19. travnja 1947., preko suđenja i boravka u zatvoru, sve do otpusta iz zatvora 4. travnja 1962. godine. Istodobno sličnu gorku sudbinu doživjeli su mnogu hrvatski katolički svećenici.

U uvodnoj riječi nadbiskup zagrebački kardinal Franjo Kuharić navodi kako je Viskovićevo svjedočanstvo potrebno u službi povijesne istine. Može se pridodati da su povjesničarima ovaki radovi korisni i za stjecanje uvida u atmosferu nastalu nakon drugoga svjetskog rata. Töme u prilog jest činjenica da je knjiga pisana kao dokument svoga vremena i da pisac nema književnih pretenzija. Bogata hrvatska uznička publicistika obogaćena je još jednim memoarskim zapisom.

Šteta što se izdavač nije pobrinuo da na kraju knjige stavi kazalo imena jer se u tekstu spominje niz osoba.

Stjepan Matković